

TAMPEREEN SOSIALIDEMOKRAATTIEN KUNNALLISPOLIITTINEN OHJESÄÄNTÖ
valtuustokaudelle 2025-2029
Hyväksytty edustajiston kokouksessa 27.8.2024

1 § Sosialidemokraattisen kunnallisen toiminnan tarkoitus

Tampereen sosialidemokraattien kunnallisen toiminnan tarkoituksena on

- lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja tasa-arvoa sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti
- vaikuttaa kansanvallan lisäämiseen ja kehittämiseen kunnallishallinnossa edustuksellisen demokratian kautta
- lisätä kuntalaisten osallisuutta lähiyhteisönsä suoran vaikuttamisen kautta sekä tukea paikallista kansalaisyhteiskuntaa

2 §

Ensimmäisessä pykälässä mainittujen tarkoitusten saavuttamiseksi on Kunnallisjärjestön

- järjestettävä ja yhtenäistettävä valtuustoon ja muihin kunnallisiin toimielimiin kuuluvien sosialidemokraattisten edustajien toiminta
- huolehdittava puolue toiminnan alueellisesta kattavuudesta kunnan alueella sekä tuettava osastojen paikallistoimintaa
- huolehdittava kuntalaisten, kansalaisyhteiskunnan ja poliittisen päätöksenteon yhteydestä puolueosastojen, Kunnallisjärjestön sekä valtuustoryhmän ja muiden luottamustoimiryhmien järjestämin avoimin tilaisuuksin, sekä
- huolehdittava luottamushenkilömaksun perinnästä kunnallisiin luottamustoimiin SDP:n mandaatilla valituilta henkilöiltä.

3 § Ohjesäännön tarkoitus

Tampereen Sosialidemokraattisen Kunnallisjärjestön ja sen alaisten sosialidemokraattisten puolue-elinten toiminnan perustana ovat niiden säännöt, joille tässä kunnallispoliittisessa ohjesäännössä luodaan menettelytapoja ja niihin liittyviä tarkennuksia.

Kunnallispoliittisessa ohjesäännössä määritellään sosialidemokraattisen valtuustoryhmän, kaupunginhallitusryhmän, lautakuntaryhmien ja muiden sosialidemokraattisten luottamuselinryhmien ja luottamushenkilöiden sekä SDP:n toimielinten menettelytavat ja toimivaltasuhteet

4 § Ohjesäännön soveltaminen

Luottamustoimiin valittujen sosialidemokraattisten edustajien on noudatettava tätä ohjesääntöä.

Ohjesääntö koskee:

- kaupunginvaltuutettuja ja varavaltuutettuja
- kaupunginhallituksen jäseniä ja varajäseniä
- lautakuntien jäseniä ja varajäseniä
- muiden kunnallisten luottamuselinten sosialidemokraattisia jäseniä ja varajäseniä

5 § Ohjesäännön voimaantulo ja voimassaolo

Kunnallisjärjestön edustajisto hyväksyy edustajiston sääntömääräisessä syyskokouksessa kunnallispoliittisen ohjesäännön seuraavaa valtuustokautta varten. Hyväksytty ohjesääntö toimitetaan tiedoksi kuntavaaliehdokkaille, puolueosastoille, piirihallitukselle ja toimielimiin

valituille henkilöille.

6 § Kuntavaalit

Virallisista vaalivalmisteluista vastaa Kunnallisjärjestön edustajisto. Käytännön vaalivalmisteluista vastaa Kunnallisjärjestön hallitus ja sen valitsema vaalipäällikkö.

Kuntavaalien ehdollepano tulee toteuttaa puolueen sääntöjen 25 § ja 32 § mukaisesti. Ensisijainen ehdokkaiden asettamistehtävä kuuluu puolueosastoille.

Kunnallisjärjestön on tiedotettava ennen kuntavaalien ehdokasasettelua tamperelaisille puolueosastoille ja tamperelaisten puolueosastojen jäsenille oikeudesta pyrkiä ehdolle kuntavaaleihin. Ehdolle pyrkivän jäsenen on allekirjoitettava kirjallinen suostumus.

Jos ehdokkaaksi pyrkiviä on enemmän kuin ehdokaslistalle voidaan asettaa, on toimitettava jäsenäänestys.

Kuntavaaleissa ehdokaslistalle asettamisesta päättää Kunnallisjärjestön edustajisto tai sen valtuuttamana Kunnallisjärjestön hallitus. Kunnallisjärjestön edustajistolla tai sen valtuuttamana Kunnallisjärjestön hallituksella on oikeus asettaa listalle muitakin kuin jäsenäänestyksessä valituksi tulleita ehdokkaita. Listalle asetettavia muita ehdokkaita ei kuitenkaan saa olla enempää kuin 1/5 siitä määrästä, jonka puolue kunnassa asettaa ehdokkaikseen. Mikäli Kunnallisjärjestön edustajisto tai sen valtuuttamana toimiva hallitus päättää olla asettamatta kirjallisen suostumuksensa antanutta puolueen jäsentä ehdolle, tulee asianomaista kuulla.

Kuntavaaliehdokkaat asetetaan kuntavaalilistalle aakkosjärjestyksessä.

7 § Vaaleista reklamointi/ Piirihallituksen toimiminen välimiehenä

Se, joka katsoo kuntavaalien jäsenäänestyksessä tai listalle asetelussa oikeuttaan loukatun, voi saattaa asian piirihallituksen ratkaistavaksi. Piirihallituksen on käsiteltävä tätä koskevat asiat erittäin kiireellisinä. Mikäli puoluejärjestö tai puolueosaston jäsen ei tyydy piirihallituksen asiasta tekemään päätökseen, on tällä oikeus saattaa asia puoluehallituksen lopullisesti ratkaistavaksi.

8 § Valtuustoryhmän muodostaminen

Kun kuntavaalit on toimitettu ja keskusvaalilautakunta tiedottanut vaalin tuloksen, tulee sosialidemokraattisesta vaaliliitosta valittujen edustajien ennen sitä kokousta, jossa he ryhtyvät toimiinsa, kokoontua ja muodostaa sosialidemokraattinen valtuustoryhmä. Valtuustoryhmän järjestäytymiskokouksen kutsuu koolle Kunnallisjärjestön hallitus.

9 § Kunnallispolitiikan suunnasta päättäminen

Kunnallisjärjestön sääntöjen 12 § mukaisesti edustajisto päättää sosialidemokraattisen kunnallispolitiikan suunnasta.

Tällaisia kysymyksiä ovat mm:

- kuntavaaliohjelma
- kunnallispoliittiset linjakysymykset
- kunnan talouden tasapaino
- Sosialidemokraattien ehdokkaat pormestariksi ja apulaispormestareiksi

Pormestariohjelmaan sitoutumisesta päätetään Kunnallisjärjestön edustajiston ja valtuustoryhmän yhteiskokouksessa.

Mikäli pormestarin paikka on puolueella, pormestariehdokkaalla, vaikka tämä ei olisi edustajiston jäsen, on oikeus tehdä edustajistolle esitys mahdollisista apulaispormestariehdokkaista.

10 § Kuntavaaliohjelman toteuttaminen ja siitä poikkeaminen

Kunnallisjärjestön hallitus seuraa vaaliohjelman toteutumista. Vaaliohjelman toteutumisesta raportoidaan edustajistolle osana valtuustoryhmän toimintakertomusta.

Kuntavaaliohjelmasta poikkeaminen on käsiteltävä valtuustoryhmän ja Kunnallisjärjestön hallituksen yhteiskokouksessa.

11 § Luottamustoimiin asettaminen

Kunnallisjärjestön edustajisto päättää vaalien jälkeen sosialidemokraattisten ehdokkaiden asettamisesta kaupunginvaltuuston päättämiin luottamustoimiin sekä kaupunginhallituksen valitsemaan konsernijaostoon.

Kunnallisjärjestön hallitus päättää ehdokkaiden asettamisesta kaupunginhallituksen ja sen jaostojen sekä lautakuntien päättämiin luottamustoimiin.

Yhteisöjen ja säätiöiden päättäviin elimiin ehdolla olevaan sovelletaan kuntalain määräyksiä, jotka koskevat lautakuntiin valittavia henkilöitä. Yhtiöissä noudatetaan yhtiölakia ja säätiöissä säätiölakia.

Kesken vaalikauden syntyvien uusien luottamustoimien ehdollepano tehdään tämän ohjesäännön mukaan.

12 § Luottamushenkilöiden ehdolle asettaminen

Luottamustoimien täyttämässä on ensisijaisesti huomioitava puolueosastojen esitykset.

Luottamustehtäviin esitettäviltä ehdokkailta vaaditaan kirjallinen suostumus ja heidän tulee täyttää lainsäädännön sekä Tampereen kaupungin hallintosäännön ja konserniohjeen vaatimukset.

Ehdokkaita esittäessä ja nimettäessä on harkittava heidän osaamistaan ja haluaan toimia luottamustehtävässä.

Kesken vaalikauden vapautuvien pormestarin ja apulaispormestarin sekä kaupunginhallituksen tai sen konsernijaoston jäsenten paikoista päättää Kunnallisjärjestön edustajisto. Muista paikoista päättää Kunnallisjärjestön hallitus.

Jokaiseen lautakuntaan tulee valita vähintään yksi kaupunginvaltuuston varsinainen jäsen. Jos lautakunnan jäsenenä oleva kaupunginvaltuutettu eroaa kesken kauden lautakunnasta, tulee hänen tilalleen valita toinen valtuutettu.

13 § Luottamustoimikausien rajaaminen

Sama henkilö voi toimia samassa kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen valitsemassa

toimielimessä enintään kaksi yhtäjaksoista valtuustokautta vaalilautakuntia ja lautamiehiä lukuun ottamatta, ellei lainsäädännöstä tai kaupungin johtosäännöistä muuta aiheudu. Tämä ei kuitenkaan koske varajäseniä, kaupunginhallituksen varajäseniä lukuun ottamatta. Siirtymäkaudella (valtuustokausi 2021-2025) lasketaan mukaan kaksi valtuustokautta taaksepäin.

Kaupunginhallituksen, sen konsernijaoston tai tarkastuslautakunnan jäsen ei voi toimia samanaikaisesti kunnallisen yhtiön tai yhteisön hallituksen jäsenenä tai muussa johtavassa roolissa. Tätä ei sovelleta tarkastuslautakunnan varajäseniin.

Tavoitteena on, että poliittisia luottamustehtäviä jaetaan tasaisesti. Yhdellä henkilöllä voi pääsääntöisesti olla korkeintaan kaksi luottamustehtävää kunnallisten yhtiöiden tai yhteisöjen hallinnossa.

14 § Luottamushenkilömaksu

Kunnallisjärjestön esittämänä luottamustoimeen valittu henkilö sitoutuu maksamaan Kunnallisjärjestölle luottamushenkilömaksua. Tämä kirjallinen sitoumus annetaan ehdokkaaksi asettumisen yhteydessä. Luottamushenkilömaksun peruste ja suuruus päätetään edustajiston kokouksessa valtuustokaudeksi kerrallaan tämän ohjesäännön hyväksymisen yhteydessä.

15 § Kunnallisjärjestön hallitus

Kunnallisjärjestön täytäntöönpanevana elimenä ja lainmukaisena hallituksena on Kunnallisjärjestön hallitus, jonka tehtävänä on Kunnallisjärjestön sääntöjen määrittämien tehtävien lisäksi:

- tukea ja ohjata puolueosastojen toimintaa ehdokasasettelussa
- tiedottaa Kunnallisjärjestöön kuuluville puolueosastoille oikeudesta asettaa ehdokkaita luottamustoimiin.
- päättää sosialidemokraattisten ehdokkaiden asettamisesta kaupunginhallituksen valitsemiin luottamustoimiin sekä luottamustoimiin, joita ei suoranaisesti valitse kaupunginvaltuusto eikä kaupunginhallitus
- avustaa, seurata ja valvoa valittujen luottamustoimienhaltijoiden luottamustehtävien hoitoa.

16 § Osallistuminen edustajiston kokouksiin

Socialidemokraattisen Puolueen jäseninä olevat valtuusto- ja hallitusryhmän jäsenet, Kunnallisjärjestön hallituksen jäsenet ja Kunnallisjärjestön hallituksen sihteeri sekä kunnallisten lautakuntien sosialidemokraattisten ryhmien puheenjohtajat ovat velvollisia osallistumaan Kunnallisjärjestön edustajiston kokouksiin.

17 § Valtuustoryhmän järjestäytyminen

Valtuustoryhmä valitsee kaksivuotiskausittain keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajat ja muut mahdolliset toimihenkilöt.

Valtuustoryhmän puheenjohtajan tehtävänä on

- johtaa sen toimintaa
- kutsua koolle ryhmä ja sen mahdolliset valiokunnat
- edustaa ryhmää, ellei ryhmä toisin päättä
- ennen kulloinkin pidettävää kokousta huolehtia tarpeellisten tietojen hankkimisesta esille tulevista asioista ja niiden esittämisestä ryhmän kokoukselle.

Valtuustoryhmän sihteerin tehtävänä on

- laatia pöytäkirja ryhmän ja mahdollisten valiokuntien kokouksista
- tallettaa ryhmälle kuuluvat asiakirjat
- laatia vuosittain tammikuun loppuun mennessä toimintakertomus, joka tarkastetaan ryhmän kokouksessa ja esitetään Kunnallisjärjestön edustajistolle.

Valtuustoryhmä nimeää tarpeellisen määrän neuvottelijoita. Neuvotteluryhmään kuuluu lisäksi Kunnallisjärjestön puheenjohtaja ja pormestari, mikäli pormestari on valtuustoryhmän jäsen. Valtuustoryhmän puheenjohtaja toimii neuvottelijoiden puheenjohtajana.

Neuvotteluryhmän tehtävänä on

- vastata tarvittavista neuvotteluista
- valmistella ryhmälle esityksiä
- valmistella Kunnallisjärjestön hallitukselle ja edustajistolle tarvittavia selvityksiä ja aloitteita.

18 § Valtuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän kokoukset

Ennen valtuuston kokousta pidettävissä valtuustoryhmän kokouksissa on käsiteltävä kaikki valtuuston kokouksen asialistalla olevat asiat. Valtuustoryhmän sihteerinä toimii Kunnallisjärjestön hallituksen nimeämä sihteeri.

Kunnallisjärjestön hallituksen puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla, valtuustoryhmän sihteerillä, sosialidemokraattisilla kaupunginhallituksen jäsenillä ja varajäsenillä sekä sosialidemokraattisilla pormestareilla on puhe- ja esityksenteko-oikeus valtuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän kokouksissa.

Kunnallisten lautakuntien sosialidemokraattisten ryhmien puheenjohtajilla sekä puolue- ja piirihallituksen valtuuttamilla henkilöillä on valtuustoryhmän kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus.

Valtuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua muita henkilöitä.

Valtuustoryhmän ja kaupunginhallitusryhmän kokoukset ovat päätösvaltaisia, mikäli yli puolet sen äänivaltaisista jäsenistä on läsnä päätöksentekotilanteessa. Virallisia ryhmäkokouksia ovat luottamuselimen kokousta edeltävät säännölliset ryhmäkokoukset sekä kokoukset, joista tieto on saatettu viimeistään kolme päivää ennen kokousta kaikille ryhmän jäsenille ja joissa kokouksen tulevista luottamushenkilöistä on paikalla vähintään puolet.

19 § Muiden valtuustoryhmien edustajien ottaminen valtuustoryhmän kokouksiin

Valtuustoryhmä päättää, Kunnallisjärjestön hallitusta kuultuaan, muiden valtuustoryhmien jäsenten osallistumisesta sosialidemokraattisen valtuustoryhmän toimintaan.

20 § Valtuustoryhmän tiedottaminen

Valtuustoryhmän sisällä sovitaan kunkin kauden alussa tiedottamisen vastuunjako sekä päätetään viestinnän pelisäännöistä.

21 § Valtuustoryhmän, kaupunginhallitusryhmän ja lautakuntaryhmien kustannukset

Valtuustoryhmän, kaupunginhallitusryhmän ja lautakuntaryhmien toiminnasta aiheutuvat

välttämättömät kustannukset suoritetaan Kunnallisjärjestön varoista.

22 § Käsitellyistä asioista tehdyt päätökset

Kunnallisten toimielinten käsittelemät asiat voidaan

- hyväksyä valmistellussa muodossa
- tehdä muutosesitys
- esittää asian pöydälle jättämistä
- esittää asian palauttamista
- esittää päätökseen pontta

23 § Valtuustoryhmän ryhmäpäätökset

Valtuustoryhmä voi tehdä

- 1) ryhmäpäätöksiä
- 2) olla päättämättä asiaa ryhmäpäätöksenä, jolloin ryhmäpäätös ei sido jäseniä tai
- 3) antaa ryhmän jäsenelle erivapauden toimia vastoin enemmistön kantaa tai pidättäytyä äänestämästä.

Ryhmäpäätös on voimassa kustakin asiakohdasta, ellei valtuustoryhmä toisin päätä. Äänen mennessä tasan, ratkaisee ryhmän puheenjohtajan ääni. Ryhmäpäätöksen tekeminen edellyttää, että ryhmän enemmistö kannattaa sitä, ja että asiasta on käyty riittävä keskustelu, jonka kuluessa jokaisella ryhmän jäsenellä on ollut mahdollisuus esittää päätöksen sisältöä koskevia ehdotuksia. Jokaisella ryhmän jäsenellä tulee myös olla saatavilla riittävä ja yhtäläinen informaatio asiasta päätettäessä.

Valtuustoryhmän kantaan tyytymättömällä on oikeus eriävän mielipiteensä kirjaamiseen, joka tulee esittää heti asian käsittelyn jälkeen.

Valtuustoryhmän kokouksesta poissaolo ei riitä perusteeksi ryhmäpäätöksestä poikkeamiseen. Poissaolevan valtuutetun, joka aikoo poiketa ryhmäpäätöksestä, on perusteltava asiansa kirjallisesti ryhmäkokoukselle tai annettava riittävä selvitys valtuustoryhmän puheenjohtajille ennen ryhmän kokousta.

24 § Ryhmätoimintaa koskevien säädöksiä ulottuvuus toimielimiin

Pykälissä 15-21 mainitut ryhmätoiminnan säädökset ulottuvat soveltuvin osin kaikkiin niihin kunnallisiin luottamuselimiin, joissa sosialidemokraatit ovat edustettuina.

25 § Sanktiot

Valtuustoryhmä voi antaa jäsenelleen huomautuksen valtuustoryhmän päätöksen vastaisesta toiminnasta. Törkeissä tapauksissa asia on siirrettävä Kunnallisjärjestön edustajiston käsiteltäväksi muita kurinpitotoimenpiteitä varten.

Jos kunnalliseen luottamustoimeen valitun sosialidemokraattisen ryhmän jäsenen on Kunnallisjärjestön edustajiston tekemällä päätöksellä todettu rikkoneen puolueen sääntöjä tai järjestöpäätöksiä, on Kunnallisjärjestön ilmoitettava rikkomuksesta asianomaisen edustajan puolueosastolle ja Kunnallisjärjestön hallitukselle sekä kehotettava puolueosastoa ryhtymään puolueen sääntöjen 6 § mukaisiin toimenpiteisiin.

Puolueosaston jäsen, joka on eronnut tai erotettu osastostaan, samoin kuin jäsenoikeuksien määräaikaisen rajoittamisen kohteeksi joutunut henkilö on samalla menettänyt luottamustehtävänsä puoluejärjestöissä ja järjestöllisen edustuskelpoisuutensa.

Puolueeseen rekisteröityneiden kannattajien, jotka ovat sosialidemokraattisten ryhmien jäseniä, sanktioista päättää muissa kuin huomautusta koskevissa kysymyksissä Kunnallisjärjestön edustajisto.

26 § Järjestöriitojen käsitteleminen

Muun järjestöriidan, joka ei koske Kunnallisjärjestön edustajiston päätösvaltaan lopullisesti kuuluvia kunnallisten luottamustoimien henkilövalintoja tai puolueen sääntöjen 29-33 § mukaan puoluehallituksen lopulliseen päätösvaltaan kuuluvia puoluekokousedustajien vaalia, kuntavaaleja, kansanedustajien vaaleja, Euroopan parlamentin tai tasavallan presidentin vaaleja, ratkaisee lopullisesti sen piirin piirihallitus, jonka alueella kyseinen riita on syntynyt.

27 § Seudulliset, maakunnalliset ja kuntayhtymien luottamustoimielimet sekä piirijärjestön toimikunnat

Kunnallisjärjestön hallitus koordinoi ja esittää tamperelaisia sosialidemokraattisia edustajia seudullisiin, maakunnallisiin ja kuntayhtymien luottamustoimielimiin sekä piirijärjestön toimikuntiin.

Näiden organisaatioiden luottamustehtäviin nimettävistä sosialidemokraattisista edustajista esitykset tekee piirihallitus.

28 § Luottamushenkilömaksuista ja ryhmätoiminnan järjestämisestä määräävä järjestötaso

Kuntayhtymien, Suomen Kuntaliiton ja muiden ylikunnallisten organisaatioiden luottamustehtävissä toimivien sosialidemokraattisten edustajien luottamushenkilömaksuista ja ryhmätoiminnan järjestämisestä määrää se järjestötaso, joka ehdokkaat on valinnut.

29 § Ohjesäännön muuttaminen

Tähän sääntöön voidaan tehdä muutoksia edustajiston sääntömääräisessä kokouksessa, jos 2/3 paikalla olevista edustajiston jäsenistä kannattaa muutosta.